



DR. IVANKA TRSTENJAK-RAJKOVIĆ
ravnateljica Poliklinike Medikol



JADRANKA PRIMORAC
članica Uprave Specijalne bolnice Sv. Katarina



DR. NIKICA GABRIĆ
ravnatelj Poliklinike Svjetlost

PRIVATNE KLINIKE

Ponudile HZZO-u obje ruke, HZZO ne prihvaća ni prst

Dok su liste čekanja u javnim zdravstvenim ustanovama nabujale, kapaciteti privatnih klinika mnogo su veći od do sada ugovorenih usluga koje pacijenti mogu obaviti u sklopu obveznog osiguranja. No HZZO nije reagirao povećanjem ugovornog odnosa s privatnicima premda mu se oni svesrdno nude

piše **ALEKSANDRA BRZIĆ**
aleksandra.brzic@lider.media

Iako su javnozdravstvene ustanove znatno reducirale broj pretraga i postupaka koji nisu bili povezani s pandemijom koronavirusa, privatne zdravstvene ustanove nisu adekvatno uključene u liječenje građana, odnosno ne iskorištavaju se dodatno njihovi kapaciteti, odgovorila nam je dr. Ivanka Trstenjak-Rajković, ravnateljica Poliklinike Medikol, na pitanje kako su privatne zdravstvene ustanove prilagodile

svoje poslovanje koronakrizi.

Ravnateljica Medikola dodaje da HZZO nije adekvatno reagirao na aktualnu situaciju povećanjem broja ugovornih odnosa s privatnim zdravstvenim ustanovama premda su one od trenutka izbijanja pandemije stavile na raspolaganje svoje kapacitete.

HZZO zanemario ponude

Naprotiv, dr. Trstenjak-Rajković napominje da je zanemarena ponudena pomoć privatnika koja bi,



kaže, znatno olakšala i ubrzala krvotok cijeloga zdravstvenog sustava.

– Umjesto toga nastalo je zagušenje i produljena je lista čekanja za još više dijagnostičkih pretraga i usluga nego prije – dodaje ravnateljica Medikola koji bez obzira na aktualnu epidemiološku situaciju surađuje sa svim zdravstvenim osiguranjima, a od 1995. stalno je, u većem ili manjem obujmu, HZZO-ov ugovorni partner.

– No problem je što HZZO većinu postupaka ne ugovara s privatnim zdravstvenim ustanovama, odnosno ugovoreni broj usluga nedovoljan je u odnosu na potrebe pacijenata koji su stoga, nažalost, prisiljeni sami plaćati pretrage umjesto da to čini osiguranje – naglašava dr. Trstenjak-Rajković i dodaje da vjeruje kako će se napokon uvidjeti da su privatni pružatelji zdravstvenih usluga u pružanju zdravstvene zaštite najisplativiji partneri državi i društvu.

Poznavatelji prilika smatraju da su osnovni problemi hrvatskoga zdravstva neučinkovitost i sustavno povećanje dugova. Osim toga, privatizacija je samo djelomično provedena, i to u području primarne zdravstvene zaštite, a u segmentu bolničkog i stacionarnog liječenja prevladavaju državne bolnice, koje su uglavnom nerentabilne. Za razliku od nas razvijene zemlje Europske unije izjednačile su položaj privatnih ponuđača zdravstvenih usluga i javnih ustanova pa ih pacijent sa svojim zdravstvenim osiguranjem koristi ne znajući u čijem su vlasništvu. Eko-

nomski stručnjak **Damir Novotny** upozorava na to da se velik dio kapaciteta u bolnicama zbog loše organizacije ne upotrebljava; isto se tako mnogo recepata i nalaza nikada ne podigne, što dodatno remeti normalno funkcioniranje sustava. Na pitanje smatra li da će COVID-19 ubrzati i pokrenuti pitanje privatizacije zdravstva, Novotny odgovara da se to svakako treba što prije provesti iako EU neće ulaziti u unutarnje javne politike nijedne zemlje, ali indirektno će postavljati različite reformske uvjete.

Manje stranih pacijenata

Osnivač i ravnatelj Poliklinike Svjetlost, oftalmolog **dr. Nikica Gabrić** ističe pak da se *lockdown* i njegov utjecaj na javno zdravstvo itekako osjete u poslovanju privatnih poliklinika, čiji su prihodi pali.

– Mi smo jedni od rijetkih koji su, s obzirom na situaciju, s padom prihoda od deset posto dobro prošli. Kad je riječ o stranim pacijentima, prošle smo godine zabilježili pad prihoda od trideset posto, i to upravo zbog epidemioloških mjera smanjenja kretanja, no prihod od domaćih pacijenata porastao je za dvadeset posto jer javnozdravstveni sustav nije mogao isporučiti usluge koje su domaći pacijenti tražili – kaže dr. Gabrić.

Ukupan prihod Poliklinike Svjetlost u 2020. u dvije klinike u Hrvatskoj, u Zagrebu i Splitu, iznosio je oko 54 milijuna kuna, a 2019. realizirano je 60 mili-

OSIGURANICI NE ZNAJU DA MOGU I K PRIVATNIM LIJEČNICIMA

Prema riječima **dr. Mladena Jukića**, glavnog ravnatelja Specijalne bolnice Agram, pozitivan trend rasta korisnika i pruženih usluga unatoč pandemiji nastavljen je i 2020. Prošle godine promijenjena je struktura najtraženijih pregleda i dijagnostičkih postupaka: prednjačili su PCR, antigenski i osobito serološki testovi na koronavirus, imali su pojačan interes pacijenata za preventivne sistematske preglede, bili su traženi kardiološki i internistički pregledi, a uvedeni su i pregledi za one koji su preboljeli COVID-19. U 2021. očekuju nastavak pozitivnih rezultata poslovanja upravo zbog sve veće potrebe građana za kvalitetnim zdravstvenim uslugama.

U Croatia Poliklinici ističu da osim s Croatia osiguranjem surađuju s drugim osiguravateljima, a i ugovorni su partner HZZO-a. Poliklinika u Zagrebu prošle je godine

preseljena u novi, moderno opremljen prostor koji je ulaganjem od 40 milijuna kuna dobio najnoviju medicinsku opremu, što je, dodaju, rezultiralo i rastom prometa u odnosu na 2019.

– Velik dio naših klijenata koji je prije bio vezan isključivo uz javni zdravstveni sustav prepoznao je pogodnosti privatnoga zdravstvenog sektora tijekom 2020. te smo uvjereni da će se nastaviti koristiti uslugama privatnih zdravstvenih ustanova – poručuju iz Odnosa s javnošću Croatia osiguranja.

Dr. Vlasta Brozičević, suvlasnica Poliklinike Terme Selce, ustanove za fizikalnu terapiju i rehabilitaciju, ističe da im se u prošloj godini povećao broj pacijenata s križoboljom i ostalim bolovima u lokomotornom sustavu jer je zbog rada od kuće produljeno vrijeme sjedenja i smanjeno kretanje, što pogoršava stanje već narušenom



Dr. Mladen Jukić, glavni ravnatelj Specijalne bolnice Agram

zdravlju mišićno-koštanog sustava. Suraduju sa svim zdravstvenim osiguranjima dodatnoga zdravstvenog osiguranja, a klijenti se najčešće koriste policama osiguranja za dijagnostiku, manje za programe rehabilitacije. Brozičević napominje da su u više navrata pokušavali ostvariti suradnju za neke usluge koje bi pokrivalo obvezno zdravstveno osiguranje, ali nisu ih uspjeli ugovoriti.

U Specijalnoj bolnici Aritheri pacijentima su ponudili mogućnost da naprave neke dijagnostičke preglede i do 40 posto jeftinije od njihove regularne cijene, one koje zbog pandemije u javnozdravstvenim ustanovama nisu uspjeli obaviti. – Zagovornici smo većeg uključivanja i sinergije javnog i privat-

nog zdravstva jer smatramo da kvalitetno udruživanje donosi pacijentima pravodobnu i kvalitetnu zdravstvenu uslugu, pogotovo u današnjim epidemiološkim okolnostima kad je javno zdravstvo u situaciji u kojoj se gotovo svi kapaciteti stavljaju u funkciju epidemije. Jako je važno za pacijente da budu informirani da svoje neodgovorne zdravstvene probleme mogu rješavati unutar privatnog sektora – naglašavaju u Aritheri, koja surađuje s nizom osiguravajućih kuća, a ugovorni odnos s HZZO-om ima od 2003. No, napominju ondje, njihovi kapaciteti mnogo su veći od dosad ugovorenih usluga koje se mogu obaviti u sklopu obveznog osiguranja, tako ostvaruju samo dva posto od ukupnih prihoda.

➔ juna kuna. S ostalim klinikama u zemljama u okružju, u Banjoj Luci, Sarajevu, Budvi i Skoplju, lani je ostvareno oko 100 milijuna kuna prihoda. Na pitanje smatra li da bi u budućnosti mogla postojati mogućnost da se i u sklopu obveznoga zdravstvenog osiguranja pacijenti koriste uslugama Poliklinike Svjetlost, dr. Gabrić odgovara da s obveznim osiguranjem kakvo je sada niti želi niti može surađivati.

– To bi srozalo kvalitetu naše usluge i dovelo nas na razinu operacija i postupaka koji se provode u bolnicama, što je za nas potpuno neprihvatljivo s obzirom na cijene i kvalitetu materijala kojim se u Svjetlosti koristimo – ističe dr. Gabrić.

Taj liječnik i poduzetnik smatra da je temeljni problem nestabilnosti u zdravstvu nedostatak novca zbog nedovoljnog izdvajanja, stoga hrvatski osiguranici ne mogu dobiti jednaku razinu usluge kakvu imaju korisnici obveznog osiguranja u Sloveniji, Austriji, Njemačkoj ili Norveškoj, gdje se za obvezno zdravstvo izdvaja mnogo više.

– Drugi je problem što javnozdravstvene ustanove loše upravljaju i s to malo novca u sustavu koji imaju. Svaki aparat koji kupim trideset je posto jeftiniji od onoga koji kupe bolnice u javnoj nabavi. Zašto je tomu tako, to treba istražiti – napominje za Lider dr. Gabrić.

Posljedice će se tek vidjeti

Članica Uprave Specijalne bolnice Sv. Katarina **Jadranka Primorac**, ujedno predsjednica Udruge privatnih poliklinika, bolnica, lječilišta i ustanova za zdravstvenu skrb u Hrvatskoj udruzi poslodavaca (HUP), ističe da je za Specijalnu bolnicu Sv. Katarina 2020. unatoč koronakrizi bila uspješna godina koju su završili s desetak posto rasta u odnosu na 2019. Porasli su u svim segmentima poslovanja.

– Rasla je potražnja za svim pretragama zato što su zbog pandemije sve javnozdravstvene ustanove bile prilično nedostupne. Posljedice toga tek će se vidjeti – naglašava Primorac i dodaje da suraduju s gotovo



svim privatnim zdravstvenim osiguranjima, no kaže također da ona uglavnom pokrivaju preglede i dijagnostiku, ali ne i operacije.

– Liste čekanja nabujale su zbog, sasvim sigurno, zagušenja javnog sustava u pandemiji pa će zdravstvene usluge biti još nedostupnije u javnom zdravstvu nego što su bile do sada. Međutim, treba osigurati ravnopravan položaj državnih i privatnih zdravstvenih ustanova i svim građanima omogućiti dostupnost zdravstvene zaštite prema njihovu izboru, odnosno da novac koji poslodavac uplaćuje za osiguranika, dakle onih 16,5 posto doprinosu za zdravstvo, prati osobu, a ne ustanovu HZZO, kako je sad ustrojeno. Jer što vrijede prava iz obveznoga zdravstvenog osiguranja ako uslugu morate čekati šest mjeseci, godinu dana ili više, kao što je to sada često slučaj? – napominje Primorac.

Naglašava da je suradnja s privatnim zdravstvenim ustanovama HZZO-u mnogo jeftinija jer plaća samo uslugu i nema druge troškove, poput kupnje opreme i amortizacije, troškova zaposlenih, održavanja i edukacije osoblja te dodaje da bi se sinergijskim učinkom privatnih i javnih zdravstvenih ustanova smanjile liste čekanja i povećala dostupnost zdravstvenih usluga.

– Građani trebaju imati jednako pravo i mogućnost liječenja na uputnicu i odabira ustanove bez obzira na to u čijem je vlasništvu. Ne treba otkrivati toplu vodu, nego jednostavno primijeniti sva ona rješenja

koja su se u uređenim zdravstvenim sustavima pokazala uspješnima – smatra Primorac i ističe da su u ime HUP-a ponudili HZZO-u da će sve pretrage i zahvate obaviti za iste cijene kao i javnozdravstvene ustanove, no dobili su odgovor da je zahtjev neopravdan.

– Predlagali smo da će naša bolnica obavljati i ortopedske operacije, ali nismo došli ni u poziciju da razgovaramo o cijenama. Operirali smo strance, a kad su u pitanju rijetke operacije naših pacijenata, HZZO radije šalje pacijente u inozemstvo nego da mi obavimo operacije za upola niže cijene – ističe Primorac.

Kod nas su svi nesretni

Suradnju su ostvarili samo za dijagnostiku magnetskom rezonancijom, koju je u Sv. Katarini moguće obaviti uz HZZO-ovu uputnicu, no Zavod nema interes za ugovaranje drugih postupaka, tj. smatra ih neopravdanima. Primorac napominje da su u Nizozemskoj sva osiguranja privatna, rade i s javnim i s privatnim bolnicama, nema lista čekanja i sve funkcionira savršeno, a kod nas su svi nesretni, i zdravstveno osoblje i pacijenti.

– Suradnjom s privatnim zdravstvenim ustanovama javno zdravstvo dobilo bi kvalitetnu infrastrukturu bez dodatnih ulaganja, a to bi omogućilo racionalizaciju troškova i podizanje kvalitete usluge na višu razinu – naglašava Jadranka Primorac. 